

České ekonomické myšlení – vybrané teze

- Okrajově ekonomická problematika už u náboženských reformátorů:
- Jan Hus, Petr Chelčický,
- později u J. A. Komenského,
- B. Bolzana – O nejlepším státě (sociální utopie).

Kameralismus

- Ekonomická teorie v Rakousku a německých zemích,
- příbuzný merkantilismu – aktivní obchodní bilance (zvyšování zaměstnanosti, růst populace, vyšší poptávka po zboží, více daňových poplatníků), silný stát,
- Joseph von Sonnenfels (1733-1817),
- dílo – Zásady policie, obchodu a financí.

- Josef Ignác Butschek (1741-1821)
- Václav Gustav Kopetz (1781-1857)
- George Buquoy (1781-1851)
- Eberhard Jonák (1820-1879)

-
- František Cyril Kampelík (1805-1872) – záložny (kampeličky),
 - František Ladislav Chleborád (1839-1911)
 - Dílo: Soustava národního hospodářství politického,
 - propagátor dělnické svépomoci, svépomocný spolek „Ouly“, banka Slavie.

 - Albín Bráf (1851-1912) – snaha o vypracování prvního uceleného českého výkladu národohospodářského,
 - nejprve stoupencem klasické ekonomie, později orientace na rakouskou školu (F. Wieser),
 - dosažení hmotného blahobytu pouze prostředkem k mravnímu rozvoji,
 - heslo - „svůj k svému“.

 - Josef Kaizl (1854-1901) – ministr financí, pedagog,
 - dílo: Národní hospodářství,
 - Finanční věda,

daňová spravedlnost (progresivní zdanění).

Významní ekonomové v Československé republice

- Alois Rašín (1867-1923) – ministrem financí
- Dílo: Můj finanční plán,
Národní hospodářství.
- Realizoval: měnovou reformu,
nostrifikaci akciových
společností,
deflační politika.

- Karel Engliš (1880-1961) – politik, pedagog, prvním rektorem MU Brno.
- Nejvýznamnější díla: Soustava národního hospodářství – aplikována teleologická metoda na výklad ekonomického systému.
- Hospodářské soustavy – individualismus a solidarismus.

- Josef Macek (1887-1972)
- Dílo: Znárodnění a zlidovění české půdy,
Základy sociální politiky,
Sociální ekonomika,
- vliv socialistických myšlenek, Keynese, odmítal marxismus,
- důraz na sociální funkci státu.

České ekonomické myšlení po II. světové válce

- Po roce 1948 převažovaly marxisticky orientované názory na ekonomiku,
- centrálně plánovaná ekonomika sovětského typu,
- 60. léta, reformní ovzduší, odmítání centralistického modelu,
- Ota Šik (1919 – 2004),
- model tržního socialismu.

- Josef Goldmann (1912-1984),
- hospodářské cykly za socialismu.

- v 80. letech dvě centra ekonomického myšlení:
- Prognostický ústav ČSAV (V. Komárek),
- Ekonomický ústav ČSAV.

- Po roce 1989 nutnost reformy celého ekonomického systému (ekonomická transformace).
- Rychlá privatizace (šoková terapie) V. Klaus, T. Ježek,
- pomalá privatizace (gradualistický přístup) V. Komárek, M. Zeman,
- vítězství tzv. „šokové terapie“, realizace kupónové privatizace.

Použitá a doporučená literatura:

HOLMAN, Robert. *Dějiny ekonomického myšlení*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 1999. xix, 541 s. ISBN 80-7179-238-1.

SOJKA, Milan. *Dějiny ekonomických teorií*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 2000. 298 s. ISBN 80-7184-991-X.

VENCOVSKÝ, František. *Dějiny českého ekonomického myšlení do roku 1948*. 1. vyd. Brno: Nadace Universitas Masarykiana, 1998, 433 s. ISBN 80-210-1624-8.